

06 — Grad nad zelenom tišinom

Sve je bilo drugačije od onog što sam zamišljala. Sve. I ništa od onoga što sam mislila da ću osetiti, nisam osetila. Ništa, osim koprene tuge koja mi je zamagljivala vizir kacige. Kopija fotografije igrala se sa mojim prstima, a onda je ispala. Ostavila sam je da leži u prašini od raspadnutih kostura i sećanja na bolje Zemljine dane. A na njoj, malo sunce obasjavalo je park u centru Beograda. I pogled na kamenu tvrđavu iznad Ušća. Tamo i tada, u takvoj pustinji, gde ništa od svega nije ostalo, zelene boje fotografije su me bolele. Zatrpala sam je vrhom čizme i okrenula joj leđa. Njoj i utvarnoj tvrđavi koja se uzdizala iz grobnice od prašine. Beograda, niti ičeg na Zemlji, više nije bilo.

Lak dodir prenuo me je iz razmišljanja o smislu posete paklu. Jedan polukret u zaštitnom odelu i suočila sam se sa njegovim očima. Ipak nije umrlo sve što je zeleno. *Tišina* oko nas stopila se sa okolnim mrtvilom, ispalivši se u vasionu. Tamo odakle smo došli. Pogledala sam za njom, u nemom strahu da će zaraziti svemir. Da će ovaj svet, jedini od svih tih svetova, potpuno utišati kosmos, i da ćemo živeti gluvi, iako to nismo.

Zelene oči su mi se nasmejale i prenele telepatske poruke umirivanja. Odmahnula sam i tako mu stavila do znanja da sam ih primila. Želela sam više od talasa. Želela sam *reči*. One stvarno izgovorene i ne tako davno zaboravljene. Pogledao me je sa nerazumevanjem, sevnuo zelenom i odšetao da traži dalje, podzemnim tunelima Beograda. Mada, znala sam, njima je umesto odgovora hučala samo i opet tišina. Zasićena prošlim vremenima i nahranjena mrtvim kanalizacionim pacovima. Pošla sam za njim, strpavši još jedan zvonki okruglič u džep. Nismo im otkrili namenu i misao da su naši preci koristili toliko predmeta čiju upotrebu nismo dokučili, morila me je. Zavukla sam ruku u odelo i promešala sadržaj. Činilo se da *zvuk* okruglića para svemir po rubovima ušivenim tihom tamom. I da ih zatim ponovo prkosno prišiva.

Predvidljivo je pokušao da mi nešto kaže, da protestuje protiv moje navike, ali već sam zatvorila um za njegove poruke. Uvek iste reči, nošene istim talasima, u uvek istoj tišini. Još jednom sam izmešala sadržaj džepa i pogledala ga pravo u oči. *Oćutao je*, kao i uvek. Čak i da je znao da govori, opet bi oćutao na drsko izazivanje. To mi se dopadalo i tako me je, od žudnje, razjedalo.

Okrenuo se i nastavio da gazi po sprženom otpadu nekadašnjih života neizbeglih sa Zemlje. Drugima se uvek činio kao da mu nije ništa i kao da je hladnoća međuzvezdanih puteva našla put do njegovih zenica. Ni nagoveštaja nasleđene nostalgije za svetom koji nikada nismo stvarno videli. Ni zamagljenog pogleda čak. Samo uporni koraci žedni prašine i brilijantni um arheologa u plamenu potrage za pitanjima.

„Nauči da postaviš pitanje. U njemu je odgovor“, često me je savetovao.

Svoja pitanja nikada nije delio sa mnom, a moja su mi se činila promašenim. Svejedno me je izabrao za prvu istraživačku misiju na Zemlju. Kao da mu je bilo dovoljno da na leđima nosi moj pogled dok spreda udiše smrt.

On je pronašao ulaz u tunele ispod nekadašnje crkve Svetog Marka. Nedokučivim instinktom snalazio se na Zemlji bolje nego na planeti na kojoj se, u izbeglištvu, rodio. Zakoračio je samouvereno, kao da je nebrojeno puta tu već bio i kao da je hodnike, koji su se zrakasto širili u nedogled, oduvek poznavao. Poslednji ljudi na Zemlji živeli su u pećinama i tu smo pronalazili ono po šta smo došli. Razbacana odeća, kosti i primitivni kompjuteri. Ništa što već nismo videli i što već nismo spakovali da nosimo *kući*.

Osim kutije.

Pokrivena velom od otvrdlog vazduha, kao uklesana je stajala u udubljenju zida, jasno odajući nekadašnje boje. On je najpre nije video. Zelena mu je uvek bežala iz pogleda kao voda između dlanova. Pustila sam ga da zađe dublje u tunel, da bar ponekad pomisli na mene, makar i samo zato što ga ne pratim i što sam se, možda, izgubila. A ja, oduvek osetljiva na gotovo iščezle boje, ja sam je primetila. Zastala sam ispred neme kutije moje visine, pitajući se o njenoj nameni. Uznemiravala me je i istovremeno uzbuđivala. Nije bila sasvim pravilnih ivica. Imala je mnogobrojne okrugle izbočine i nepoznate natpise. Odolela sam iznenadnoj potrebi da skinem rukavicu i opipam je golim prstima. Ipak sam se naježila kada sam je dotakla. Napajanjem iz odela udahnula sam joj svetleći život. Okrugle izbočine bile su lampice.

Iz tunela su dopirali isprekidani talasi sa pitanjem gde sam. Volela sam to da radim. Da ga mučim i primoravam da telepatski *viče*. Začudo, nikada nije otvorio usta i stvarno viknuo, makar i samo neuobičajenim zvucima zaboravljenog jezika.

Nisam odgovorila, za koji tren će me ionako pronaći. I dalje sam opipavala reljefe kutije tražeći jedinstvenu neobičnost u moru nepravilnosti. Našla sam je u vidu tanke pukotine strogih ivica. Samo to. Jedan crni urez u obojenoj podlozi, negde baš u *zgodnoj veličini* da...

Dotakao me je po ramenu.

Okrenula sam se baš kada mi je okruglić napustio prste. Prošao kroz urez. I tada nam se učinilo da kroz kožu osećamo Zemlju onakvom kakva je nekad bila. Bučna, prljava, vodena i gladna. I njena sećanja na život, potekla su našim venama. A vekovima neuznemiravana prašina vrtložno se uzdigla svuda oko nas.

I mi smo se našli u njoj.

Nesputani i drhtavi.

Razvejani i ritmični...

Na Zemlju se posle toga nismo vraćali.

Ali smo muziku iz kutije sačuvali.

Odmah nakon što smo otplesali.

Ostatak okruglića ostavila sam pored kutije, nekoj budućoj tišini koja žudi da to ne bude. Navukli smo razbacana zaštitna odela i vratili smo se kući.

Muziku iz kutije ne preslušavamo često. Ne želimo da nam dosadi. Ipak, ponekad se pronalazimo po znojnim tamama i puštamo je da nam putuje krvotocima i vasionama.

I samo još ponekad pitamo se da li je na Zemlji bilo dovoljno *Цу боксева* i novčića da usamljenost njenih stanovnika razveju među besmislenim zvezdama.